MAGYAR KÜLÜGYI INTÉZET

MKINézőpont

EU-Egyesült Királyság csúcstalálkozó: előjáték egy ambiciózusabb megállapodáshoz?

HARB JAD MARCELL
PAPP GÁBOR

MKINézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:
© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Kiadó székhelye:
1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Felelős kiadó:
Dr. Rácz András, megbízott vezérigazgató

Felelős szerkesztő:
Dr. Rácz András, megbízott vezérigazgató

Szerző(k):
Harb Jad Marcell
Papp Gábor

Lektorálta:
Vass Ágnes

https://doi.org/10.47708./MKINezopont.NP-2026.02

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az Intézet weboldalán.

A borítókép forrása: shutterstock

2026. november 19.

Harb Jad Marcell, kutató, MKI
Papp Gábor, kutató, MKI

EU-Egyesült Királyság csúcstalálkozó: előjáték egy ambiciózusabb megállapodáshoz?

Az EU és az Egyesült Királyság közeledésének motivációi

Az Egyesült Királyságban 2024-ig kormányzó konzervatívok (*Conservative Party* – Konzervatív Párt) - a brexitet végrehajtó pártként - nem tekintették célnak az EU-hoz való közeledést, a két éve hatalomra kerülő Munkáspárt (*Labour Party*) Keir Starmer vezetésével azonban választási programjában már célként tűzte ki ezt. Az óvatos Starmer alapvető változásokat nem eszközölt volna a két fél kapcsolatrendszerén, pusztán néhány kisebb területen kötött volna kölcsönösen előnyös egyezséget az Unióval[1]. Ennek előkészítése a 2025. májusi EU-Egyesült Királyság csúcson kezdődött meg, mely az első ilyen találkozó volt a brexit (2020) óta[2]. A felek itt biztonsági és védelmi partnerségre léptek, ami jelzi azt, hogy a bizonytalanná váló nemzetközi geopolitikai környezetben, az Egyesült Államok biztonságpolitikai prioritásainak változásával a két félnek egyre nagyobb szüksége van egymásra. Az egymás felé való, egyelőre szigorúan lehatárolt, szektorális nyitás elsősorban a brit fél preferenciája volt, az EU ugyanis eredetileg a kapcsolatok átfogóbb újrarendezésében volt érdekelt. Ugyanakkor az EU is nyer azzal, hogy a közös piacot lehatárolt területeken

1 Stefano Fella, „Resetting the UK's relationship with the European Union", *House of Commons Library*, 2025. március 5., https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-10207/.

2 Cabinet Office, „UK-EU Summit - Common Understanding", 2025. december 22., https://www.gov.uk/government/publications/ukeu-summit-key-documentation/uk-eu-summit-common-understanding-html.

megnyitja a britek előtt, különösen a kereskedelem egyszerűsödése és az energiabiztonság növelése révén, az uniós fiatalok egyesült királyságbeli tanulási és munkavállalási jogainak érdekében pedig kifejezetten sikeresen érvényesítette akaratát Londonnal szemben. Az is látszik viszont, hogy a továbbiakban is az Unió marad a passzívabb fél, amely megvárja, hogy a britek lépjenek fel konkrét ajánlatokkal, melyre ők aztán reagálhatnak.[3]

A 2025-ös csúcs után a jelen megegyezés konkrétumainak kidolgozása munkacsoportokban haladt tovább, de ezek lezárása többször is csúszott: az idén júliusra kitűzött céldátumot végül Starmer lemondása miatt novemberre halasztották. Starmer utóda, a szintén munkáspárti Andy Burnham is támogatja a kitűzött célokat. Sőt, ezek továbbvitelét és a két fél közti kapcsolat jelentős mélyítését is felvetette. A november 20-i találkozó ugyanakkor egyelőre az első lépés ebben az irányban és várhatóan három olyan ügyben születik konkrét megegyezés, amelyekről a felek még Starmer alatt kezdtek tárgyalni.

Élelmiszer-egészségügyi megállapodás

A brexitet követően az Egyesült Királyság lazított az élelmiszerekre vonatkozó szabályozásokon, részben a hatékonyságnövelés, részben új technológiák bevezetésének lehetősége miatt (pl. precíziós nemesítés/tenyésztés). A brit és uniós szabályozás elválása miatt azonban megnehezült és visszaesett az EU-ba történő brit élelmiszerexport, mivel nem vámjellegű akadályok sora keletkezett (dokumentációk, határellenőrzés). A mostani állat- és növényegészségügyi megállapodás ezeket az akadályokat szüntetné meg, ösztönözve a két fél közti agrárkereskedelmet. A britek számára nagyobb ez a nyereség, hiszen egy sokkal nagyobb piac nyílik meg előttük, mint fordítva. A megállapodás politikailag azért vitatott, mert a britek nemcsak a jelenlegi EU-s szabályok átültetését vállalják, hanem azt is, hogy innentől fogva dinamikusan átveszik az EU által elfogadott jogszabály-változtatásokat

3 Sam Blewett, Jon Stone, Dan Bloom, „Brussels signals unwillingness to be Burnham's EU sounding board", *Politico*, 2026. november 17., https://www.politico.eu/article/brussels-andy-burnham-eu-options-brexit-reset/.

is, a vitás helyzetek rendezése során pedig az Európai Bíróság lesz a végső jogi fórum. Ez komoly változást jelent a brexitet követő brit-EU kapcsolatokban, mivel a brit fél eddig tartotta magát a „parlamenti szuverenitás elvéhez", vagyis hogy a londoni parlament nem fogad el külső kontrollt maga felett – márpedig az EU Bírósága és az uniós jogszabályok automatizált átvétele is ilyen. Ezáltal a brexitpártiak szemében a kilépés egyik fő vívmánya gyengülne meg, számukra veszélyes precedenst teremtve más szakpolitikai területekre nézve.[4]

A kibocsátás-kereskedelmi rendszerek egységesítése

Várakozások szerint a csúcstalálkozón szintén bejelentik a két fél kibocsátás-kereskedelmi rendszereinek (ETS) újbóli összekapcsolását. Erre közel hat év szünet után kerülne sor, miután az Egyesült Királyság a brexit után kilépett abból és bevezette saját rendszerét 2021. január 1-jén. Az összekapcsolás tervét már a 2025-ös első csúcstalálkozó alkalmával bejelentették, de eddig technikai viták miatt lassan haladtak a tárgyalások. A megállapodás egyik legnagyobb gazdasági előnye az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) alóli kölcsönös mentesség lenne, amire az összekapcsolt ETS-rendszerek adnának lehetőséget. A CBAM-rendelet az EU-ban 2026. január 1-jén lépett végleges formájában hatályba, az Egyesült Királyságban erre majd 2027. január 1-jén kerülhet sor.[5]

A csúcson felmerülhet a két fél villamosenergia-piacának integrációja is, bár megegyezés inkább később várható. Az erről folyó tárgyalások felgyorsítását november közepén több uniós tagállam (Dánia, Németország, Benelux-államok) kérelmezte a Bizottságnál. Az integráció a tervek szerint mérsékelné az energiaárakat, illetve

4 Faisal Islam, „UK and EU agree draft deal to scrap Brexit red tape over food exports", *BBC*, 2026. november 3., https://www.bbc.com/news/articles/cmp3grwre9xdo. Jon Stone, „UK and EU close in on Brexit 'reset' deal", *Politico*, 2026. november 5. https://www.politico.eu/article/uk-eu-brexit-reset-deal/.

5 Marta Pacheco, „EU and UK set to link carbon markets in major post-Brexit deal", *Euronews*, 2026. november 6., https://www.euronews.com/2026/11/06/eu-and-uk-set-to-link-carbon-markets-in-major-post-brexit-deal.

hozzájárulhatna az uniós szintű energiabiztonság javításához is. A megegyezést ugyanakkor egyelőre gátolja, hogy az Egyesült Királyság beengedéséhez az uniós villamosenergia-piacra az EU feltételül szabná azt, hogy a britek komoly összeggel járuljanak hozzá a közös költségvetéshez a kohéziós kasszába való befizetés révén. Ez komoly akadályokba ütközik Londonban, ugyanis a brit költségvetés rendkívül feszes (és a legtöbb uniós államnál fegyelmezettebb a kormány fiskális politikája), így gazdasági és politikai szempontból is nagyon érzékeny a kérdés, melyet az EU láthatólag kevéssé érzékel.[6]

Ifjúsági mobilitás, Erasmus, tandíjak

A most megkötendő megállapodások közül a legvitatottabb az ún. „ifjúsági mobilitási terv" volt; sokáig úgy is tűnt, az erről való megállapodás későbbre fog tolódni. A legnagyobb probléma brit részről azzal volt, hogy a tervezet szembement a munkáspárti kormány 2024-es választási ígéretével. Keir Starmer programjának része volt az EU-hoz való közeledés mellett három „vörös vonal" is, melyek egyike az uniós szabad mozgáshoz való visszatérését zárta ki; márpedig az uniós fiataloknak nyújtandó ideiglenes letelepedési jogosultság, mellyel tanulhatnak és dolgozhatnak a másik fél területén, eléggé hasonló ehhez. A britek ennek megfelelően ragaszkodtak ahhoz, hogy szigorú létszám- és időkontroll vonatkozzon a programban résztvevőkre. Végül úgy tűnik, hogy a megállapodás értelmében a 18-34 évesek három évre kaphatnak majd vízumot, az éves létszám pedig valahol a két követelés között félúton, 80-100 ezer között lesz.[7]

Várhatóan a csúcson teszik hivatalossá a megállapodást arról is, hogy az Egyesült Királyság csatlakozik az EU Erasmus+ diákcsereprogramjához. Az év első felében már született egy hasonló egyezség,

6 Jon Stone, „EU capitals urge Brussels to 'swiftly' sign electricity deal with UK", *Politico*, 2026. november 6., https://www.politico.eu/article/eu-capitals-urge-brussels-to-swiftly-sign-electricity-deal-with-uk/.

7 Jon Stone, „UK and EU close in on Brexit 'reset' deal", *Politico*, 2026. november 5. https://www.politico.eu/article/uk-eu-brexit-reset-deal/.

de az csak a 2027-es évre szólt.[8] A részvételért a brit félnek éves szinten mintegy 800 millió font hozzájárulási díjat kell majd fizetnie, bár az első évre 30%-os kedvezményt kaptak.[9]

Az EU a tárgyalások folyamán egy ponton újabb követelésként elővezette, hogy a brit egyetemeken tanuló uniós diákoknak a hazai diákok számára megállapított, alacsonyabb tandíjat kelljen fizetniük, ahogy az a brexit előtt is volt. A brit kormány sokáig elutasította ezt, mivel sok, pénzügyi gonddal küszködő egyetem fennmaradását segíti a „tengerentúli" diákok által fizetett magasabb tandíj.[10] London azonban az utóbbi időben egy másik ügy megoldása érdekében hajlandó lehet az alacsonyabb tandíj megadására: azt szeretné elérni, hogy az EU ipari gyorsító törvényének[11] keretében uniós kereskedelmi partnerként ismerjék el az Egyesült Királyságot, hogy a brit vállalatokat ne érje hátrányos megkülönböztetés az uniós közbeszerzési piacon.[12] Ez ugyanakkor jóval nagyobb jelentőségű ügy az EU számára, mint a tandíjak szintje, így a megegyezés kétséges. A megoldásnak feltehetőleg részét fogja képezni a brit vámpolitika EU-hoz való igazítása is bizonyos kulcságazatokban. A lentebb tárgyalt acélipar mellett

8 Kate Hairsine, „UK signs deal to rejoin EU's Erasmus exchange scheme", *DW*, 2026. április 16., https://www.dw.com/en/uk-signs-deal-to-rejoin-eus-erasmus-exchange-scheme/a-76802456.

9 Ted Hennessey, „UK to officially rejoin the Erasmus+ scheme, Nandy says", *Independent*, 2026. november 8., https://www.independent.co.uk/bulletin/news/lisa-nandy-erasmus-scheme-uk-program-b3081187.html.

10 The editorial board, „The UK-EU reset is a deal worth doing", *Financial Times*, 2026. november 5., https://www.ft.com/content/ec6394d5-b4fb-4bf4-b231-300da1cd9bfb?syn-25a6b1a6=1.

11 Az EU jelenleg tárgyalás még alatt lévő jogszabályjavaslata az uniós ipart hozná kedvezőbb helyzetbe, elsősorban az energiaintenzív ágazatokat (acél, aluminium, cement, elektromos akkumulátor) védve az olcsóbban termelő harmadik országbeli versenytársakkal szemben. A tervezet szerint többek között a közbeszerzések és állami támogatások esetében a Közösség területén előállított termékek arányának legalább egy meghatározott százalékot el kellene érnie. A vita abban áll, hogy a jogszabályban az EU a barátnak, szövetségesnek tekintett országokat – így az Egyesült Királyságot – hasonlóan kezeljék-e az uniós tagokhoz, vagy inkább ezek is essenek hasonló elbírálás alá, mint a blokk fő gazdasági versenytársai (elsősorban Kína) – illetve, hogy a kedvezményezett harmadik országok köre mennyire legyen exkluzív és milyen feltételek kötődjenek hozzá.

12 Philip Blenkinsop, „Britain, EU set for youth mobility deal at summit, student fee talks continue", *Reuters*, 2026. november 3., https://www.reuters.com/world/uk/britain-eu-set-youth-mobility-deal-summit-student-fee-talks-continue-2026-11-03/.

ez elsősorban az elektromos autók esetében lesz érzékeny téma. Az EU kínai elektromos autókra kivetett büntetővámjához a britek ugyanis nem csatlakoztak, így az Egyesült Királyságba nemcsak szabadabban áramolhatnak be az olcsó kínai termékek, de akár az uniós büntetővámot megkerülve „hátsó kapun" be is juthatnak az EU-ba, amit az Unió mindenképpen ki szeretne küszöbölni. A megegyezés e téren előreláthatólag nem a mostani csúcson születik majd meg, bár a brit fél korábban már óvatosan jelezte nyitottságát a vám harmonizálására,[13] ugyanakkor az uniós vámok automatikus átvétele nem valószínű[14]; a kérdés, hogy kitűznek-e konkrét határidőt az egyezség meghozatalára.

Egyéb ügyek

A csúcstalálkozó során kiadott közös nyilatkozat vélhetően tartalmaz még több más ügyet is[15]. Ezekben a felek jelzik majd a megegyezési szándékot a jövőre nézve, a konkrét megállapodás azonban meglepő lenne november 20-án. Ilyen lehet az acélipari vámok harmonizálására tett szándéknyilatkozat, mely elsősorban a kínai dömpingárutól védené a küszködő brit és európai acélipart – illetve a brit iparnak külön is jót tenne, mivel az EU acélipari büntetővámjai jelenleg rá is kiterjednek[16], akadályozva az exportot. A migrációval kapcsolatos koordinációt is várhatóan érinti majd a nyilatkozat. Ez elsősorban

13 Chloe Chaplain, „UK Open to Discussing Chinese Car Tariffs Ahead of EU Summit", *Bloomberg*, 2026. október 20., https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-10-20/uk-open-to-discussing-chinese-car-tariffs-ahead-of-eu-summit.
Caroline Hug, Stefanie Bolzen, Graham Lanktree, „UK is prepared to align with EU tariffs on Chinese EVs, minister indicates", *Politico*, 2026. október 15., https://www.politico.eu/article/uk-minister-anas-sarwar-brits-and-eu-must-act-in-lockstep-to-counter-chinese-carmaking-dominance/.

14 Andy Bounds, Peter Foster, George Parker, „UK plans to resist EU request to match tariffs on Chinese goods", *Financial Times*, 2026. november 18., https://www.ft.com/content/6b278daf-6fdf-4951-af8a-227f25c4e0b7?syn-25a6b1a6=1.

15 Lásd: Andrew McDonald, „NEET landing. Politico London Playbook." *Politico*, 2026. november 18., https://www.politico.eu/newsletter/london-playbook/neet-landing/.

16 Lisa O'Carroll, „EU halves duty-free steel quota but UK and other partners given better rate", *The Guardian*, 2026. június 30., https://www.theguardian.com/business/2026/jun/30/eu-duty-free-steel-quota-uk-rate-brexit.

a brit fél számára cél, ugyanis a brexit óta az Egyesült Királyság nem része az uniós információmegosztási rendszereknek (pl. Eurodac, Schengeni Információs Rendszer), mely nehezíti London fellépését az illegális migrációval szemben, márpedig ez igen érzékeny téma belföldön. A legnagyobb probléma itt is a brit pénzügyi hozzájárulás kérdése, valamint, hogy az adatokhoz való brit hozzáférés és felhasználás kapcsán az Európai Bíróság felügyeletet gyakorolhatna az Egyesült Királyság felett.[17] Bár a felek 2025 májusában biztonsági és védelmi partnerségre léptek, így a biztonság- és védelempolitika nincs a mostani csúcson fókuszban, a védelmi ipari együttműködés fokozását mint célt a felek várhatóan megemlítik majd. Ezt azonban nehezíti, hogy a britek csatlakozása az uniós védelmi ipart támogató 150 milliárd eurós SAFE-programhoz meghiúsult – az EU Londonban túlzottnak tartott követelései miatt a brit pénzügyi hozzájárulást illetően –, így a legnagyobb tematikus programban London nem vehet részt.[18]

Mi várható a jövőben

Andy Burnham ígérete szerint a jelenlegi parlamenti ciklusban – amely 2029-ig tart – nem lépi át a 2024-es választási program vörös vonalait, vagyis az egységes piachoz, a vámunióhoz való csatlakozást, valamint a szabad mozgáshoz való visszatérést. A következő választási kampányra azonban az EU-hoz való viszony ambiciózus újradefiniálására készül, melyben a fentieken kívül akár az újracsatlakozás is szóba jöhet. A brit társadalom jelentős többsége ma már a brexitet elhibázottnak tartja, és támogatja a közeledést az EU-hoz – sőt, az újracsatlakozásnak is többsége van, amennyiben ez nem jár együtt Schengenhez, valamint az eurózónához való csatlakozással. A kérdés,

17 Nick Gutteridge, Joe Barnes, „Burnham prepares to hand more power to EU judges", *The Telegraph*, 2026. október 14., https://www.telegraph.co.uk/politics/2026/10/14/burnham-prepares-hand-eu-judges-power-britain/.

18 Nicolai von Ondarza, „After SAFE: Consequences for EU-UK defence industrial cooperation and potential ways forward", 2026. február 18., *UK in a Changing Europe*, https://ukandeu.ac.uk/after-safe-consequences-for-eu-uk-defence-industrial-cooperation/.

hogy az EU tagállamai mennyire lennének hajlandóak engedményeket tenni az egykori tagországnak és mennyire próbálnának példát statuálni a közösséget egyszer már elhagyó briteken.[19]

Mit jelent mindez Magyarországnak

Hazánk számára a mostani megállapodások összességében pozitívak. Az agrármegállapodás Magyarország számára kevésbé tűnik meghatározónak, mert a két ország mezőgazdasági kereskedelmi kapcsolata nem kiemelkedő. Ugyanakkor a magyar fél kereskedelmi aktívummal rendelkezik az Egyesült Királyság felé,[20] és ezt bizonyos ágazatokban tovább növelheti a mostani megállapodás (pl. borok).[21] A kölcsönös karbonadó alóli mentesítés Magyarország számára is előnyös lehet, mivel így a CBAM hatálya alá tartozó termékek (alumínium, cement, műtrágya, hidrogén, vas és acél) esetében az uniós és így magyar termékek kereskedelmi szempontból kedvezőbb helyzetbe kerülnének, szemben azokkal az országokkal, amelyek termékeire vonatkozni fog a brit CBAM. Az ifjúsági mobilitás és oktatási együttműködés fokozása Magyarország számára egyértelműen pozitív fejlemény. A brexit előtt a brit egyetemeken, köztük a világ vezető intézményeiben többezer magyar diák tanult, de ez 2020 után jelentősen visszaesett.[22] A könnyített vízum, az Erasmus+ program és a tandíjak esetleges csökkentése újra lehetővé tenné több tehetséges magyar fiatalnak, hogy kompetitív nemzetközi környezetben kipróbálhassa magát.

19 Chloe Chaplain, Alex Wickham, „Burnham Bets That Britain Can Move Past the Old Brexit Divisions", *Bloomberg*, 2026. november 7., https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-11-07/burnham-bets-that-britain-can-move-past-the-old-brexit-divisions.

20 Department for Business, Innovation, Science and Trade, „Trade and Investment Factsheets. Hungary", 2026. november 6., https://assets.publishing.service.gov.uk/media/6ae9eb440b4ef57b15121f3e/hungary-trade-and-investment-factsheet-2026-11-06.pdf.

21 OEC, „Wine in Hungary", https://oec.world/en/profile/bilateral-product/wine/reporter/hun?selector2787id=trade_i_baci_a_22.

22 Szabó Dániel, „A magyar diákok szenvedték meg legjobban az EU-s vitát", *Economx*, https://www.economx.hu/kulfold/2022/02/17/angliai-kinti-tanulas-felsooktatas-brexit-diak-oktatas-vizum-tandij-hungarian-youth-association-745947/.

MAGYAR
KÜLÜGYI
INTÉZET